

Kehitä liiketoimintaasi Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä -järjestelmän kautta ja tuo esille yrityksesi ilmastoteot!

Toiminnan jatkuva kehittäminen on yrityksille tuttua ja samalla parannetaan yleensä myös yrityksen suorituskykyä ympäristöasioissa. Liian usein nämä positiiviset ympäristöteot eivät saa ansaittua huomiota. Tähän yritetään nyt saada parannusta tuomalla Teidän positiiviset ilmastotekonne näkyviin, ympäristökädenjälkeenä.

Ympäristökädenjälki merkitsee sitä, että tuote tai palvelu aiheuttaa vähemmän ympäristökuormitusta kuin perinteinen vastaava tuote tai palvelu. Tämä vaikutusten ero voidaan laskea yritystoiminnan ympäristöteoksi. Ympäristökädenjälki kuvaa tuotteen, toiminnan tai palvelun positiivisia tekijöitä, joilla tehostetaan luonnonvarojen käyttöä ja vähennetään päästöjä, samalla kun parannetaan yrityksen kilpailukykyä. Yrityksen tuottaman ympäristökädenjäljen avulla asiakas pystyy vähentämään omaa ympäristöjalanjälkeään. **Tätä kannattaa kasvattaa ja markkinoida asiakkaille (tieto julkiseksi).**

Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä on erityisesti pk-yrityksille suunnattu kolmiportainen järjestelmä toiminnan ja ilmastotyön kehittämisen tueksi (kuva 1):

- tietoa ja tukea **ympäristönäkökulmat** huomioivaan toiminnan kehittämiseen
- tukea yrityksen **tuotekehitykseen** (esimerkiksi materiaalien ja kuljetusten tarkastelu)
- **väline ympäristötyön näkyväksi tekemiselle** myös asiakkaiden ja sidosryhmien suuntaan: mukanaolevat yritykset, toimenpidetavoitteet ja niiden toteutuminen listataan järjestelmän internetsivulla ja yritys saa käyttöönsä järjestelmätasonsa mukaisen logon
- **maksuton** järjestelmä (yritykset vastaavat itse toimenpiteiden toteuttamisen kustannuksista)

Järjestelmän tarkoituksena on kannustaa pk-yrityksiä ilmastotyönsä aloittamisessa ja kehittämisessä. Kun kolmas taso on saavutettu, yritys on tunnistanut toimintansa ”pieniä kädenjälkiä” eli positiivisia ilmastotekoja. Järjestelmän jälkeen yritys voi jatkaa ilmastotyötään esimerkiksi erilaisten maksullisten ympäristöjärjestelmien kautta tai todentamalla tuotteensa, palvelunsa tai yritystoimintansa kädenjäljen elinkaarilaskennan (LCA) avulla.

Taso 3

Sitoudumme ympäristövaikutustemme jatkuvaan vähentämiseen

- Yritys on toteuttanut tasolla 2 asettamia toimenpiteitä ja todentanut toteutuneita muutoksia ja niiden määrää.
- Yritys sitoutuu toimintansa jatkuvaan parantamiseen ja ilmoittaa vuosittain järjestelmän internetsivustolla kuluvaan vuonna tekemistään toimenpiteistä.

Taso 2

Tunnistamme ympäristövaikutuksiamme ja asetamme kehitystavoitteita

- Yrityksen toiminnan ja ympäristövaikutusten yksityiskohtaisempi tarkastelu.
- Yritys tunnistaa kehittämiskohteita ja asettaa konkreettisia toimenpidetavoitteita toiminnalleen ympäristövaikutusten vähentämiseksi
- Ympäristövaikutuksia voidaan tarkastella myös laskennallisesti (työkaluina Excel-pohjaiset laskurit tai LCA-ohjelmistot)

Taso 1

Kartoitamme ympäristötekojamme

- Webropol-kyselyyn vastaaminen ja kyselyn läpikäynti asiantuntijan kanssa.

Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä Viorenessa EU:lta 2014-2020

Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä Viorenessa EU:lta 2014-2020

Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä Viorenessa EU:lta 2014-2020

Liity mukaan vastaamalla Webropol-kyselyyn osoitteessa

<https://link.webpolsurveys.com/S/67867503A7E4CF91>

Järjestelmää pilotoidaan Pohjois-Karjalassa Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen toteuttamassa EAKR-hankkeessa

”Kestävän liiketoiminnan edistäminen Pohjois-Karjalan kiertotaloudessa”

Lisätietoja: Tutkija Jaakko Karvonen, 050 468 3796, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Positiiviset ympäristöteot

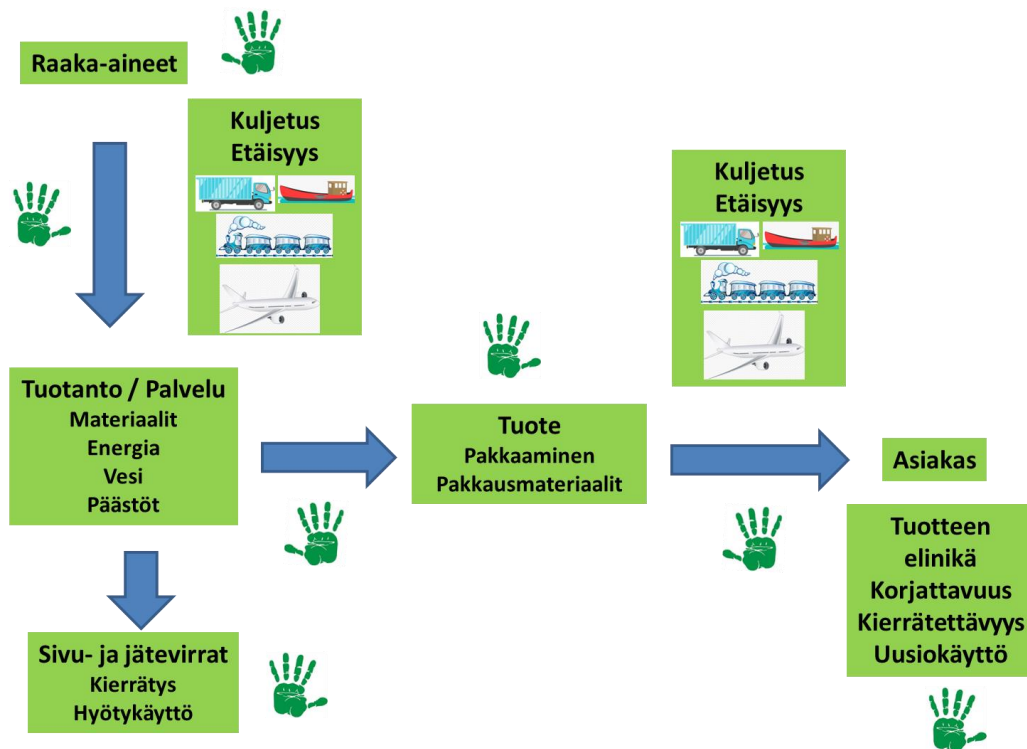
Kun ryhdyt miettimään mitä positiivisia ympäristötekoja yrityksesi jo tekee, tai suunnittelee tekevänsä, ajattele tuotteesi tai palvelusi koko elinkaarta. Millaisia materiaaleja käytät, ja mistä ne tulevat? Millaista energiaa käytät, ja miten se on tuotettu? Entä mikä on vedenkulutuksesi? Ja mitä tapahtuu sivuvirroille ja jätteille tuotannossasi tai palveluissasi? Miten tuotteesi pakataan ja saavuttaa asiakkaat? Älä kuitenkaan anna kartoituksen kysymysten rajoittaa ajatuksiasi ja ideoitasi, olet itse paras asiantuntija kertomaan ekoteoistasi ja kehitysideoistasi!

Ympäristökädenjälki

Kun mietimme yritysten ja palvelutarjoajien toimintaa ja ympäristöä, ajattelemme usein toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä ja erilaisten luonnonvarojen kulutusta, eli mitä haittaa näistä toiminnoista aiheutuu ympäristölle. Puhumme tuotannon ja palveluiden jalanjäljestä.

Nyt on aika ajatella asiaa toisesta näkökulmasta! Yritysten ja palvelutarjoajien liiketoiminnalla voi itse asiassa olla myös myönteisiä ympäristövaikutuksia. Tällaisten ekotekojen mittariksi on nyt vakiintumassa käsite ympäristökädenjälki. Termin esitteli ensi kertaa yhdysvaltalainen Gregory Norris vuonna 2012. Ympäristökädenjälki kuvaa tuotteen, toiminnan tai palvelun positiivisia tekijöitä, joilla tehostetaan luonnonvarojen käyttöä ja vähennetään päästöjä, samalla kun parannetaan yrityksen kilpailukykyä. Yrityksen tuottaman ympäristökädenjäljen avulla asiakas pystyy vähentämään omaa ympäristöjalanjälkeään. Suomessakin jo monet yritykset kartoittavat toimintansa kädenjälkeä, ja tutkimustahot kehittävät kädenjäljelle mittareita ja arviointiperusteita. (Katso Sitran tekemä video [hiilikädenjäljestä](#) sekä VTT:n ja LUT:n [Carbon Handprint Guide](#))

Laajasti katsottuna ympäristökädenjälki koostuu tuotteen tai palvelun koko elinkaaresta, alkaen raaka-aineista ja niiden tuotannosta, ja päättyen tuotteen käytöstä poistumiseen ja hävittämiseen (Kuva 1). Mutta **elinkaaresta on useita eri vaiheita, ja niinpä myös ekotekoja mittaava ympäristökädenjälki saattaa aluksi koostua pienistä kädenjäljistä. Nämä alustavat, pienet kädenjäljet kannattaa nyt tunnistaa, ja niiden avulla lähteä rakentamaan suurempaa, kokonaisvaltaista ympäristökädenjälkeä.** Kun nyt tunnistat yritystoimintasi positiivisia ympäristötekoja, olet jo matkalla kohti mahdollisuutta kasvattaa kädenjälkesi merkittäväksi. Tällä matkalla haluamme olla Sinulle avuksi!

Kuva 1. Ympäristökädenjälki koostuu tuotteen, palvelun tai toiminnan koko elinkaaresta.

